

Týnky zákus střapce je v coursingovém světě u nás legendární.

Není kam spěchat

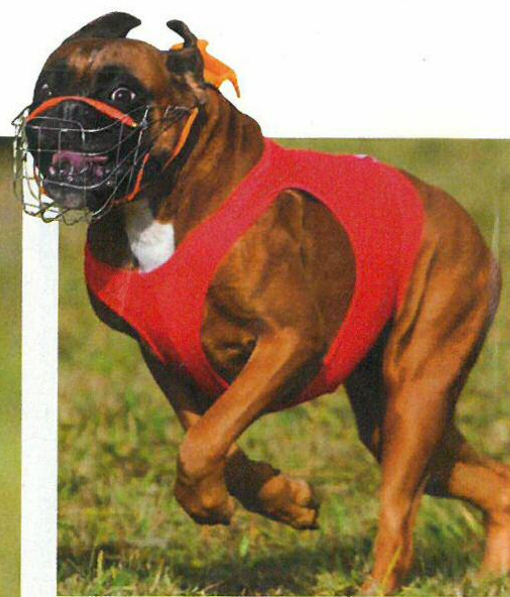
Fenka boxera pyšnicí se vznešeným jménem, stejným jako jedna slavná skotská whisky, musela také nejdříve dozrát, než mohla být oceněna titulem v coursingu nejvyšším a to coursingovým grand masterem. Ten u nás získala jako první nechrt. O tom jak se s boxerem běhá coursing a na co bychom si měli dát pozor, se s námi podělila Michaela Martinů, majitelka velmi úspěšné feny Ballantines ze Samoty Zátíší.

Coursing se těší čím dál větší oblibě nejen mezi majiteli chrtích plemen, pro které byl původně určen. Co vás ke coursingu přivedlo?

S coursingem mě v roce 2006 seznámila kamarádka, která běhala také s boxerkou, a naší

Týně se to tak líbilo, že jsme se tomuto sportu začaly věnovat aktivně a už jsme u něj i zůstaly.

Kolik bylo Ballantines neboli Týně, když jste se s ní začala věnovat coursingu? Je vhodné

Košík by měl být dělaný na míru, klasické zavřené košíky boxikům překáží v oblasti očí.

začít již od štěněte nebo raději počkat, až pes doroste?

Týně byly přibližně dva roky, což je podle mě asi ideální věk pro začátek s tímto sportem u boxera. Boxer se poměrně dlouho vyvíjí a musí dozrát. Začít intenzivně běhat v mladším věku může mít na vývojová onemocnění, jakým je např. spondylóza, velký vliv. Vždy by pro nás zdraví psa mělo být na prvním místě, a proto opravdu není kam spěchat. Štěně můžeme nechat běžet kratičkou trať nebo ho seznámit se střapcem, ale není třeba ho zbytečně zatěžovat.

Boxeři bohužel trpí stejně jako další plemena na onemocnění kyčlí a zad, nemůže coursing tyto problémy ještě podpořit?

Nemám veterinární vzdělání, ale domnívám se, že když už pes určité predispozice k těmto onemocněním má, běhání coursingu to dále výrazně neovlivní a nemoc by se nejspíše rozvinula i při běžném pohybu. Ale je pravda, že při coursingu může ke zranění určitě dojít častěji než např. na obranách, či při jiné aktivitě. Pokud už pes má problém s pohybem, nemá smysl s coursingem vůbec začínat.

Coursing je pro psa simulací lovu, nepočítáme-li u nás zakázaný hare coursing, kde pes běží za živou návnadou, nepotýkala jste se někdy s obavami, že by coursing mohl podpořit lovecký pud psa? Jak nejlépe docílit toho, aby pes dokázal rozlišit, že při coursingu se běhá, ale jinak za zvěří ne?

Při coursingu dávám psům povel „běž“ a samozřejmě je bezvýhradná poslušnost psa. Musím ovšem po pravdě dodat, že po vyběhnutí za střapcem bych Týnu už nezastavila. Nemohu si při svých dalších aktivitách, jakými jsou např. záchranářina a služební kynologie, dovolit, aby pes lovil v lese, takže coursing je pro ni hra, která skutečný lov pouze připomíná a ona to ví a situace dokáže rozlišit. Pro Týnu je „povolení k lovu“ spojené i s místem, kde coursing probíhá. Týna pozná, že coursing se běhá na louce, jsou tam motorky, střapce a jiné podněty, takže ví, že zde běhat může.

Jak je to s dýcháním? Psi se zkráceným čenichem, mezi které patří i boxeři, mohou mít při velké zátěži obtíže s dýcháním – setkala jste se někdy s tím, že by váš pes měl tyto potíže?

Týna je skutečně velmi výjimečná fena, protože i přes svoji značně robustní konstituci měří v kohoutku padesát devět centimetrů a v době nejlepší kondice vážila i třicet tři kilo a hlavně i přes svoji kratší čenichovou partii nikdy žádné dechové ani jiné problémy při běhu neměla. A to běhala i ve vyšším věku i při teplotách značně přesahujících třicet stupňů na trati dlouhé i sedm set metrů. Při těchto vysokých teplotách jsem samozřejmě velmi dbala na to, aby nedošlo k přehřátí, a psy jsem před dostihem i po něm postupně ochlazovala.

Ballantines ze Samoty Zátíši, nar. 1. 1. 2005, o. Baskervill Buddha Tajpan, m. Anna ze Samoty Zátíši, chov. H. Císařová, maj. M. Martinů.

Výstavy: Český a klubový šampion, Grand šampion, Národní vítěz.

Zkoušky a závody: BH, ZVV1, ZVV2, IPO1-3, VPG1-3, VPG-A, ZPO1, SP1-3, ZZO, FPr1-3, FH1, FH2, ZMT, T1, T2, ZPS1, ZZZ, RH-E, ZVP1, ZZP, 1 RH-TA, CT, Coursingový vítěz 2007, Top coursing Star 2011, Top coursing runner 2009 - 2011, mistr Čech, mistr České republiky, mistr Slezska, mistr Moravy, mistr CCC, Coursing Grand Master, několikanásobná vítězka II. FCI skupiny.

Spousta majitelů závodních psů, ať už dostihových či coursingových, se psy před závody pravidelně trénuje, přičemž využívají i různých metod masáží, máte pro vašeho psa vytvořený nějaký tréninkový plán?

Vzhledem k mnoha aktivitám svých psů, zahrnujícím širokou oblast celé kynologie od záchranných prací přes sportovní až ke služební kynologii není na nějaký tréninkový coursingový plán čas. Týna běhala v době své nejvyšší zátěže i jednáct coursingových závodů za rok a k tomu ještě další IPO závody, takže pohybu měla víc jak dost a to si myslím, že jako trénink bylo dostačující.

K vytrvalostním sportům patří i dobré rozcvičení a rozehrání psa, jak psa rozcvičujete před během? Po coursingu by se pes měl „vykrokovat“, co to znamená a proč je to důležité?

Před během psy samozřejmě rozpohybují a dbám na to, aby nebyli přehřátí nebo naopak ve stude-

ných měsících ztuhlí. Svaly je třeba před výkonem prokrvit a zahřát. Mohlo by dojít ke zranění psa. Po dostihu je třeba psa vykrokovat, čili vychodit, a v letních měsících velmi pomalu ochlazovat. Po výkonu je třeba psovi odbourat ze svalů nadměrné množství kyseliny mléčné, které vzniká důsledkem pohybu, proto je třeba pohyb i po dostihu, jinak by mohlo dojít k poranění či velmi nepříjemné křeči svalstva.

Máte pro Týnu upravenou krmnou dávku? Přidáváte ke krmivu i doplňky podporující regeneraci kloubů či jiné přísady?

Týnu krmím celý život kvalitními superprémiovými granulami, přidám lososový olej a speciální přípravek na klouby, jinak žádné speciální přípravky podporující kondici psům nedávám. V den závodu nekrmím, protože by hrozila torze žaludku, ke které by mohlo vést i nadměrné pití. To by si měl každý majitel pořádně ohlídat, zejména u velkých plemen.

Při coursingu se nehodnotí pouze rychlost, jaká další kritéria to jsou?

Coursingy jsou závody bodované dvěma nezávislými rozhodčími a nejde tedy pouze o rychlost. Kromě rychlosti se v coursingu boduje i inteligence, úsilí, obratnost a vytrvalost. Týna běhala nejen s boxery, ale i např. s dalmatiny, leopardími psy, dobrmanem i retrievem. Mezi její nejhezčí závody počítám ty, kde běželi psi tři. Týna je při coursingu velmi inteligentní, má obrovskou představitost, tak je u návnady většinou první, i když rychlost nepatří mezi její silné stránky. Má taky obrovskou razanci při „killu“, tedy zakousnutí návnady, což zvládá i přes povinný košík.

Vaše fenka má na kontě mnoho úspěchů, který coursingový závod byl pro vás vůbec nejdůležitější a nejpamětihodnější?

Důležité byly všechny závody, při nichž se Týna bavila. Za život došla přes padesát oficiálních závodů, za což obdržela i titul Coursingový Grand Master, který získala jako první a zatím jediný psí závodník! Bylo to důstojné ukončení její závodní kariéry. Týna získala ještě mnoho dalších titulů. Stala se několikanásobným mistrem Čech a mistrem České republiky, v letech 2007 a 2008 získala titul coursingový vítěz, v roce 2008 se stala i mistrem Slezska a mistrem CCC (czech coursing club), v letech 2009 a 2010 získala i titul mistr Moravy a v roce 2011 si vyběhla titul Top coursing star. Samozřejmě se za svoji závodní kariéru neschetněkrát umístila na prvním místě v kategorii II. skupiny FCI a celou sezonu 2013 byla nejstarším dostihovým závodníkem sezony, bylo jí přes osm let. Na svém posledním závodě v osmi letech a deseti měsících skončila na úžasném třetím místě právě ve své skupině FCI. Velmi si cením všech závodů, které v tomto roce i přes pokročilejší věk odběhala a i to, že se stále dokázala umístit na předních místech.

Při coursingu se používají speciální závodní dečky a košíky, boxeři mají přeci jen atypic-

ký tvar hlavy, je vůbec možné sehnat dobře padnoucí závodní košík?

Košíky mám opravdu atypické a vyráběné na míru, jedná se o to takzvané miskové polo-košíky, bez horní části. Normální košík boxíkům brání při běhu v očním kontaktu s návnadou, což se samozřejmě může i negativně podepsat na výsledku z běhu.

Při závodech psi běží většinou v párech, nestane se, že by se na konci při dostižení návnady mohli psi poprat? Nehrozi v tomto případě diskvalifikace?

Týna je bohužel v běžném životě konfliktní fena, která málokdy vynechá možnost vyvolat nějakou výtržnost, ale při coursingu nikdy k ničemu nedošlo, protože při dostihu je její maximální při-

Ač při coursingu panuje opravdu velký konkurenční boj, nikdy se Týna s nikým nechytla, přeci jen v danou chvíli má oči pouze pro návnadu.

oritou návnada a nic jiného ji nezajímá, a Týna kill je ve světě coursingového sportu legendární! Po zákusu si ji ihned odchytávám, čímž nemá ani příležitost k tomu se poprat. Agrese vůči ostatním psům je v průběhu dostihu důvodem k celkové diskvalifikaci ze závodu.

Co vše může vést k vyloučení ze závodu?

Důvody k vyloučení ze závodu mohou být kromě agrese ještě opuštění závodního místa, nezáměr o návnadu a názor přítomného veterinárního lékaře, že pes nemá pro závod potřebnou fyzickou kondici. U psů mladších dvou let a starších šesti let se potřebný zdravotní stav kontroluje ještě před druhým kolem běhů v průběhu závodu.

Na co všechno by si nový zájemce o coursing s boxerem měl dát pozor? Co byste mu do začátku doporučila, aby jeho coursingová kariéra byla stejně úspěšná jako ta vaše?

Při coursingu je důležitá kondice psa, závody jsou velmi fyzicky namáhavé a je třeba vidět zdravotní stav svého psa realisticky. Jestliže se pes zadýchá na běžné procházce a kulhá po příchodu z ní, tak nemá smysl s tak náročným sportem ani začínat. Jinak si myslím, že čas strávený s přáteli na závodech není ztracený, pokud bude svítit světlo štěstí v očích mé feny při závěrečném killu a pokud bude pro mě zvíře běh velkou vášní.

Maria Steinerová ■

Foto: archiv Ing. M. Martinů, I. Tichá